

експерта, яким було встановлено, що саме дії цієї особи призвели до настання суспільно небезпечних наслідків, передбачених у ч. 2 ст. 286 КК, був наданий після проведення слідчого експерименту».

При цьому, протокол слідчого експерименту за участю свідка є недопустимим доказом, якщо в подальшому ним набуто статусу підозрюваного та обвинуваченого, а вказана слідча дія була проведена за відсутності захисника (Постанова Верховного Суду від 10.09.2019 року у справі № 295/13008/15-к).

Й не менш цікавим є висновок Верховного Суду від 26.03.2020 у справі №623/1354/19, в якій Верховним Судом було зазначено, що: «тільки порушення ПДР, які містять у собі реальну можливість настання суспільно небезпечних наслідків і виступають безпосередньою причиною їх настання у кожному конкретному випадку ДТП, є обов'язковою ознакою об'єктивної сторони складу злочину, передбаченого ст. 286 КК України. Керування транспортним засобом у стані алкогольного сп'яніння, тобто порушення п. 2.9 (а) ПДР не є елементом об'єктивної сторони складу злочину, передбаченого ст. 286 КК України, адже саме по собі не призводить до суспільно небезпечних наслідків, передбачених у цій статті».

Відтак, правильному правозастосуванню у кримінальному провадженні сприятиме не тільки нормативна регламентація, наукове удосконалення інститутів доказового права, але й вірне уявлення правозастосовувачів про категорії належності та допустимості доказів у кримінальному провадженні.

Ключові слова: доказування, доказ, належність доказів, допустимість доказів, дорожньо-транспортна пригода.

Ключевые слова: доказывание, доказательство, относимость доказательств, допустимость доказательств, дорожно-транспортное происшествие.

Key words: proof, evidence, relevance of evidence, admissibility of evidence, road traffic accident.

ТОРБАС ОЛЕКСАНДР ОЛЕКСАНДРОВИЧ

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри кримінального процесу, детективної
та оперативно-розшукової діяльності,
кандидат юридичних наук, доцент*

ПОРІВНЯННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ КЕРІВНИКА ОРГАНУ ДІЗНАННЯ ТА КЕРІВНИКА ОРГАНУ ДОСУДОВОГО СЛІДСТВА

Згідно з п. 8 ч. 1 ст. 3 КПК України, керівником органу досудового розслідування є начальник Головного слідчого управління, слідчого управління, відділу, відділення органу Національної поліції, органу безпеки, органу, що здійснює контроль за додержанням податкового законодавства, органу Державного бюро розслідувань, Головного

підрозділу детективів, підрозділу детективів, відділу детективів, підрозділу внутрішнього контролю Національного антикорупційного бюро України та його заступники, які діють у межах своїх повноважень. Згідно з п. 7¹ ч. 1 ст. 3 КПК України, керівник органу дізнання – це начальник підрозділу дізнання органу Національної поліції, органу безпеки, органу, що здійснює контроль за додержанням податкового законодавства, органу Державного бюро розслідувань, а в разі відсутності підрозділу дізнання – керівник органу досудового розслідування. Виходячи із законодавчо закріплених визначень попередньо можна встановити подібність ролей керівника органу досудового розслідування та дізнання, адже керівник органу досудового розслідування може виконувати функції керівника органу дізнання. Такий підхід законодавця в першу чергу пояснюється подібністю функцій вказаних учасників кримінального провадження. Статус керівника органу дізнання було запроваджено в КПК України у зв'язку з необхідністю здійснювати контроль за дізнавачем, чим також займається і керівник органу досудового розслідування по відношенню до слідчого.

В правовій доктрині склалася усталена точка зору, що керівник органу досудового розслідування в кримінальному процесі виконує функцію відомчого контролю. Так, Р.Ю. Савонюк вважає процесуальну діяльність начальника слідчого відділу функцією, що допомагає визначити напрям діяльності слідчого в конкретній справі [1, с. 13]. На думку Х. С. Таджієва, керівник слідчого підрозділу повинен контролювати кримінальну процесуальну діяльність в очолюваному ним підрозділі, тобто, використовувати передбачені кримінальним процесуальним законом форми її методи, керувати розслідуванням в окремих справах, забезпечувати його якість, повноту, усебічність та об'єктивність [2, с. 71].

Аналізуючи власне правовий статус керівника органу досудового розслідування, О.С. Нестеренко зазначає, що його повноваження поділяються на організаційні, що регламентуються підзаконними нормативно-правовими актами, та процесуальні, визначені кримінальним процесуальним законодавством України [3, с. 131]. «Організаційно-управлінські повноваження керівники органів досудового розслідування здійснюють постійно (безперервно) з початку й до завершення розслідування конкретних кримінальних правопорушень підпорядкованими їм слідчими» [4, с. 235].

Аналізуючи положення КПК України в частині регулювання повноважень керівника органу дізнання та органу досудового слідства, слід констатувати подібність процесуальних повноважень вказаних суб'єктів. Однак існують і певні відмінності. По-перше, керівник органу дізнання може лише призначати дізнавача, але не може призначати групу дізнавачів для проведення досудового розслідування. Очевидно, що пояснюється прогнозованою легкістю дізнання у порівнянні з досудовим слідством. Взагалі така форма досудового розслідування, як дізнання, була введена законодавцем саме задля спрощення кримінального провадження. Якщо ж розслідування кримінального проступку потребуватиме групу дізнавачів, то це може бути взагалі підставою для перекваліфікації кримінального правопорушення та продовження його

в якості досудового слідства. По-друге, керівник органу дізнання не має права погоджувати проведення слідчих (розшукових) дій. В даному випадку законодавець підкреслює, що процесуальні дії, які проводяться за дозволом керівника органу досудового розслідування (наприклад, виконання спеціального завдання з розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації), потребують підвищеного контролю саме зі сторони керівника органу досудового розслідування, а не дізнання. По-третє, керівник органу дізнання не може самостійно проводити дізнання в якості дізнавача. Таким чином, можна зробити висновок, що керівник органу дізнання в кримінальному процесі виконує виключно функцію відомчого контролю і самостійно розслідування проводити не може.

Список використаної літератури:

1. Савонюк Р.Ю. Слідчий як суб'єкт кримінально-процесуального доказування: автореф. ... дис. канд. юрид. наук: 12.00.09. Київ, 2001. 20 с.
2. Таджиев Х. С. Прокурорский надзор и ведомственный контроль за расследованием преступлений. Вопросы теории и практики. Ташкент, 1985. 183 с.
3. Нестеренко О. С. Правовий статус керівника органу досудового розслідування. *Проблеми законності*. 2014. Вип. 127. С. 129-136.
4. Колесник Г.Р. Особливості повноважень керівника органу досудового розслідування. *Право і суспільство*. 2017. № 4. С. 233-238.

Ключові слова: кримінальний процес, дізнання, досудове слідство.

Ключевые слова: уголовный процесс, дознание, досудебное следствие.

Key words: criminal procedure, inquest, pre-trial investigation.

ШИЛІН ДЕНИС ВІКТОРОВИЧ

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри кримінального процесу, детективної
та оперативно-розшукової діяльності,
кандидат юридичних наук, доцент*

ЩОДО ТИМЧАСОВО ВИЛУЧЕНОГО МАЙНА ПІД ЧАС ОБШУКУ

Стаття 41 Конституції України встановлює, що кожен має право володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю, результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності. Ніхто не може бути протиправно позбавлений права власності.

Позбавлення або обмеження права власності під час кримінального провадження здійснюється лише на підставі вмотивованого судового рішення, ухваленого в порядку, передбаченому КПК.

Тимчасове вилучення майна є одним із механізмів обмеження права власності під час кримінального провадження. Відповідно до норм